MAATALOUS

Maatalous on aina ollut Irlannin talouden selkäranka. Taloustiikerivuosina se vain unohdettiin ja laskettiin kaikki finanssialan ja kiinteistöbisneksen varaan. **JOHTAJA PETER QUINN, LAKELAND DAIRIES -OSUUSMEIJERI**

Irlanti valmis avaamaan maitohanansa maailmalle

Nurmipohjainen ruokinta antaa maalle etulyöntiaseman tuotannon kasvattamisessa. Kylmä talvi on kuitenkin tänä keväänä ajanut tuottajat kriisin partaalle.

DUNSANY, IRLANTI (MT)
Irlantilaistuottajat odottavat innolla EU:n maitokiintiöiden poistumista 2015.

Virallisena tavoitteena on kasvattaa maidontuotantoa puolella vuoteen 2020 mennessä. Kasvutavoite vastaa suunnilleen Suomen nykyistä maitokiintiötä. Naudanlihantuotannossa kasvutavoite on viidennes.

”Ruuan tuotannon lisääminen kestävällä tavalla on suuri haaste koko maailmassa. EU:n maatalousuudistus antaa Irlannille mahdollisuuden kasvattaa tuotantoaan”, maatalousministeri **Simon Coveney** painotti EU:n maatalousministerikokouksen yhteydessä järjestetyllä tilavierailulla Dublinin luoteispuolella.

Irlannin maatalous on viritetty vientimarkkinoita varten. Maa tuottaa ruokaa kymmenen kertaa niin paljon kuin se kuluttaa.

Päästöt alas, kannattavuus ylös

Vihreän saaren vahvuutena ovat nurmet, jotka peittävät noin puolet maan pinta-alasta.

Leuto ja sateinen ilmasto mahdollistaa lähes ympärivuotisen laidunnuksen. Keskimääräisenä vuonna nurmen kasvu alkaa maaliskuun puolen välin tietämillä ja jatkuu marraskuulle saakka.

Suurin osa lehmistä viettää elämänsä laitumella lyhyttä talvikautta lukuun ottamatta. Nurmipohjaisen ruokinnan haasteena on saada eläimet poikimaan samaan aikaan alkuvuodesta, jotta rehun suurin tarve osuu kohdilleen nurmen nopeimman kasvuvaiheen kanssa huhtitoukokuussa.

”Tuotannon kasvattaminen perustuu kolmeen asiaan. Lisätään nurmen tuotantoa, tehostetaan sen hyväksikäyttöä ja parannetaan lehmien hedelmällisyyttä”, tutkija **Padraig French** Irlannin maatalouden tutkimuskeskuksesta kertoo.

Tuotannon kestävyys korostuu kasvusuunnitelmissa. Jo 40 000 maatilaa on mukana sertifiointiohjelmassa, jossa tilan tuotannolle lasketaan yksilöllinen hiilijalanjälki. Mittareina käytetään muun muassa laidunnusajan pituutta, poikimistiheyttä, kasvunopeutta, typpilannoituksen määrää ja lannan käsittelyä.

”Viljelijälle mittarit antavat mahdollisuuden parantaa tuotannon kannattavuutta. Toisaalta voimme sertifikaatin avulla markkinoida irlantilaista tuotantoa ekologisesti kestävänä”, **Padraig Brennan** irlantilaisruuan markkinointiyhtiöstä Bord Biasta sanoo.

Jo nykyisin maidontuotannon hiilidioksidipäästöt ovat Irlannissa EU:n matalimmat ja naudanlihassa viidenneksi alhaisimmat. Tavoitteena on kuitenkin laskea maitolitraa tai lihakiloa kohti syntyviä päästöjä entisestään.

Irlantilaistutkijoiden mukaan päästöjen vähentäminen hyödyttää myös viljelijää, joka pystyy samalla parantamaan tuotannon kannattavuutta.

Rehupulassa lentokentätkin niitetty

Hyvistä oloistaan huolimatta myös Irlannin viljelijät ovat luonnon armoilla.

Viime kesän poikkeuksellisen runsaat sateet yhdessä kovan talven ja myöhään alkaneen kevään kanssa ovat ajaneet maan maatalouden vaikeaan rehukriisiin.

Jo toista tuhatta rekkakuormaa eläinten rehua on tuotu ulkomailta ja jopa lentokenttien suoja-alueita on niitetty maan monimiljoonaisen karjan ruokkimiseksi. Rehun puute on lisännyt eläinten kuolemia ja ajanut monet viljelijät epätoivon partaalle.

Tuottajajärjestöjen mukaan rehukriisi aiheuttaa tiloille ainakin miljardin euron ylimääräiset kustannukset. Tuottajat ovat muun muassa vedonneet maan hallitukseen, että se hakisi tukea EU:n solidaarisuusrahastosta.

NIKLAS HOLMBERG

RIITTA MUSTONEN

Irlannissa suuri osa lehmistä on laitumella lähes ympäri vuoden. David Hannonin tilalla 180 lehmää laiduntaa 72 hehtaarin alalla helmikuusta joulukuuhun.

IRLANTI

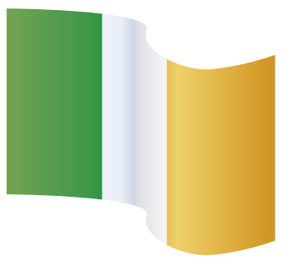

Vihreän saaren maatalous

Maatalouden osuus 8 prosenttia työvoimasta ja lähes 11 prosenttia viennistä.
Maatalousviennin arvo 2012 noin 9 miljardia euroa.
Tärkeimmät vientimarkkinat Britannia ja muu EU. Vajaa kolmannes EU:n ulkopuolelle.
6,8 miljoonainen nautakarja, yli 5 miljoonaa lammasta ja 1,6 miljoonaa sikaa.
Maatalousmaata 4,6 miljoonaa hehtaaria, josta 90 prosenttia nurmella tai pysyvänä laitumena.
Noin 140 000 maatilaa. Keskikoko 32,7 hehtaaria.

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %

Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä	
Agrimarket	208–212 ↔
Avena	210–214 ↔
Fazer [1]	217 ↓
Helsingin Mylly	210–214 ↔
Kesko (valk. väh. 12,0 %) [2]	212 ↔
Kinnusen Mylly	224 ↔
Myllyn Paras	215 ↔
Raisio (sako 180–219)	203 ↓
(sakoluku 220–)	209 ↓
Y-maatalous	208–214 ↓
Viking Malt (Amaretto)	215 ↔
Luomuvehnä	
Agrimarket	340 ↔
Fazer (valk. väh. 12 %)	335 ↓
Raisio	345 ↔
Rehuvehnä	
Agrimarket	202–206 ↔
A-Rehu	205 ↔
Avena	205 ↔
Kesko [2]	205 ↔
Kinnusen Mylly	205 ↓
Raisio	199–207 ↔
Y-maatalous	199–203 ↓
Luomurehuvehnä	
Agrimarket	275 ↔
Raisio	270 ↔
Rehuohra	
Agrimarket	170–182 ↔
Altia, tärkkelysohra	180 ↓
A-Rehu	185 ↓
Avena	157–175 ↔
Kinnusen Mylly	190 ↓
Raisio	175–190 ↓
Y-maatalous	163–175 ↓
Elintarvikeohra	
Viking Malt	188 ↔
Mallasohra	
Agrimarket [3]	183 ↔
Avena	185–198 ↔
Raisio	198 ↓
Viking Malt (mallas- ja entsyymiohra)	198 ↔
Y-maatalous	183
Luomumallasohra	
Agrimarket	400 ↔
Viking Malt	415 ↔
Luomuohra	
Agrimarket	330 ↔
Kinnusen Mylly	330 ↔
Raisio	330 ↔
Rehukaura	
Agrimarket	171 ↔
–vienti, myllykaura	166–173 ↔
A-Rehu	173 ↔
Avena	161–171 ↔
Kesko [2]	176 ↔
Kinnusen Mylly	175 ↓
Raisio	170–175 ↓
Y-maatalous	171–173 ↓
Suurimokaura	
Fazer	194 ↔
Helsingin Mylly	195 ↔
Myllyn Paras	200 ↔
Raisio	190 ↓
Luomukaura	
Agrimarket	255 ↔
Avena	255 ↔
Fazer (suurimo)	260 ↔
Helsingin Mylly	265 ↔
Kesko [2]	265 ↔
Polar bio oats	250 ↔
Raisio (suurimo)	275 ↔
Luomurehukaura	
Agrimarket	235 ↔
Kinnusen Mylly	260 ↔
Raisio	240 ↔
Ruis	
Agrimarket	218 ↔
Avena	215 ↔
Fazer [4]	226 ↔
Helsingin Mylly	230 ↔
Kinnusen Mylly [5]	232 ↔
Myllyn Paras	230 ↔
Raisio	220 ↔
Y-maatalous	223 ↓
Luomuruis	
Agrimarket	385 ↔
Fazer	405 ↔
Helsingin Mylly	380 ↔
Kinnusen Mylly	380 ↔
Kevätrypsi ja -rapsi	
Avena	423–435 ↔
Raisio	417–426 ↔
Härkäpapu	
Agrimarket	280 ↔
Raisio	280 ↔
Luomuhärkäpapu	
Agrimarket	370 ↔
Kinnusen Mylly	375 ↔
Raisio	375 ↔
Rehuherne	
Agrimarket	270 ↔
Raisio	265 ↔
Luomurehuherne	
Agrimarket	370 ↔
Raisio	365 ↔

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.

[1] Sako vähintään 180.
[2] Hinnasta vähennetään välityspalkkio.
[3] Barke,Tipple.
[4] Sako vähintään 60.
[5] Sako vähintään 80, hlp 71.

Hintatiedot ostajilta

Irlantilaistuottaja painottaa kustannusten hillintää

DRUMREE, IRLANTI (MT)
Kustannusten hillintä on avain kannattavaan maidontuotantoon.

Näin uskoo ainakin Dublinin luoteispuolella 180 lehmän lypsytilaa isännöivä **David Hannon**. Vajaan 100 hehtaarin tila on irlantilaisittain iso. Keskimäärin maan tiloilla on lehmiä 50 ja hehtaareita runsaat 30.

Lehmien ruokinta perustuu Hannonin tilalla mahdollisimman pitkälle kiertävään laidunnukseen. Lehmät ovat ulkona helmikuun puolivälistä joulukuun puoleen väliin saakka. Pihattoaikana lehmät ruokitaan säilörehulla, jota tehdään kaksi kertaa kesän aikana. Valmisrehua käytetään korkeintaan kymmenes lehmän ruokavaliosta.

”Nurmipohjaisen ruokinnan etu on edullisuus ja pienempi työmäärä. Lehmäthän tekevät työn puolestani”, isäntä tokaisee. Lypsy jää toki hoidettavaksi 20 paikkaisella lypsyasemalla. Tilalla on yksi ulkopuolinen työntekijä.

Hannonin mielestä turhinta, mihin viljelijä voi rahaa käyttää, ovat kalliit koneet. ”Voi ostaa viimeisintä huutoa olevan robotin ja mennä konkurssiin. Tai sitten voi vain hankkia vehkeet, joilla voi lypsää lehmiä.”

Keskituotos jää 5 000 litraan

Nurmiruokinnan varjopuoli on alhainen maitotuotos. Keskimäärin Hannonin lehmät lypsävät noin 5 000 litraa maitoa vuodessa eikä yli 6 000 litran tuotokseen juuri päästä.

David Hannon esitteli maitotilaansa eurooppalaisille maataloustoimittajille toukokuun lopulla.

Tuoreen ruohon syöminen on kuitenkin ympäristöystävällinen vaihtoehto ja irlantilaisten mukaan se parantaa naudanlihan ravintoarvoja.

Hannonin tila ei normaalivuosina ole riippuvainen ostorehujen hinnoista, mutta viime vuonna sääolot olivat niin huonot, että rehua piti ostaa kolmannes lisää.

”Maidon tuotantokustannus on noussut 18 sentistä 25 senttiin litralta. Suurin haaste on saada kustannuksia alaspäin.”

Maidon tuottajahinta Irlannissa on noin 38 senttiä litralta, eli nousseista kustannuksista huolimatta Hannon nettoaa 13 senttiä litralta. Sen päälle tulee EU-tuki, joka maitolitroille jaettuna on noin 2,5 senttiä litraa kohti.

Hän kuitenkin muistuttaa, että pienemmillä tiloilla kustannusten hillitseminen on vaikeampaa. Suuri osa irlantilaistiloista tekeekin tappiota.

Talouskuplassa maatalous unohtui

Isännän mielestä suurin riski tuotantoaan lisäävillä tuottajilla ovat kalliit investoinnit ja niiden myötä ongelmat maksuvalmiudessa. Maatalouspolitiikan puolella haasteita tuovat tiukat fosforirajat ja lisämaan ostamisen vaikeus.

Finanssikuplan aikana peltomaan hinta nousi Irlannissa jopa 50 000 euroon hehtaarilta. Nyt se on kuitenkin pudonnut puoleen siitä.

Hannonin maidon jalostavan Lakeland Dairies -osuusmeijerin johtajan **Peter Quinnin** mukaan Irlannin maataloudella on kuitenkin valoisat tulevaisuuden näkymät.

”Maatalous on aina ollut Irlannin talouden selkäranka. Taloustiikerivuosina se vain unohdettiin ja laskettiin kaikki finanssialan ja kiinteistöbisneksen varaan.”

NIKLAS HOLMBERG

Tulvat eivät heilauttaneet hintoja

Keski-Euroopan viimeviikkoiset sateet ja tulvat eivät ole ainakaan vielä vaikuttaneet viljamarkkinoihin.

Kasvustojen kehitystä seurataan kuitenkin Euroopassa tarkkaan. Esimerkiksi Britanniassa syysvehnän kasvu on kylmän kevään jälkeen noin kaksi viikkoa normaalista jäljessä ja rapsikasvustoissa on paljon vaihtelua.

Viime viikolla tulleet ennusteet kuivemmasta säästä Yhdysvalloissa laskivat uuden vehnäsadon hintoja. Ennustetun sään nähdään hyödyttävän kasvien kehitystä Yhdysvalloissa.

Kylvötyöt ja kasvustoiden kehitys ovat olleet Yhdysvalloissa jäljessä viime vuosien keskiarvoista.

Soijan kylvöt ovat jäljessä viime vuosien totutusta aikataulusta sateiden hidastettua töitä.

Myös kevätvehnän kylvöt ovat jäljessä.

Syysvehnän kasvu on ollut normaalia hitaampaa. Teksasissa syysvehnää on jo puitu. Hehtaarisadot näyttävät jäävän osavaltiossa tavallista pienemmiksi mutta valkuaispitoisuudet korkeammiksi.

Maissin kylvöt ovat Yhdysvalloissa viime metreillä eli lähes tavanomaisessa aikataulussa.

Venäjän ja Ukrainan maatalousministeriöt ovat arvioineet pystyvänsä nostamaan tällä markkinointikaudella viljanvientimääriään viime kaudesta.

Venäjä pystyisi viemään 18–20 miljoonaa tonnia, kun viime kaudella vienti oli noin 15 miljoonaa tonnia. Ukraina arvioi nostavansa viennit 25 miljoonaan tonniin viime kauden 23 miljoonasta tonnista.

Ohran hinta laskussa

Maaseudun Tulevaisuuden hintaseurannassa yksikään ostotarjous ei ole noussut edellisestä viikosta.

Laskua on vehnän, ohran, kauran ja rukiin tarjouksissa. Suurimmat pudotukset ovat ohralla, jonka tarjouksista osa on pudonnut 20 euroa tonnilta edellisestä viikosta.

Raisio laski rypsin hintaa.

TUURE KIVIRANTA

OIKAISU

Kalantilainen sipuli ei ollut varhaisvihannes

Perjantain 7.6. Maaseudun Tulevaisuuden etusivulla olleen sipulikuvan kuvatekstissä kerrottiin virheellisesti, että sipuli alkaa olla valmista korjattavaksi.

Kuvan sipuli ei ole nippusipuli, joten sen korjuu alkaa vasta parin kuukauden kuluttua. **MT**

KOTIMAISTA RUISTA VAUHDILLA PELTOON!

Fazer

Rukiinviljelijä ja pikajuoksija Visa Hongisto on todistanut, että pitkäjänteisellä työllä ja uskomalla asiaansa saavuttaa menestystä. Myös Fazer Leipomot on asettanut kunnianhimoisen tavoitteen: vuodesta 2016 alkaen kaikki Oululaisen ruisleivät leivotaan sataprosenttisesti kotimaisesta rukiista. Nykyaikaisilla viljelymenetelmillä, uusilla lajikkeilla ja pitkäjänteisellä työllä ruis on kilpailukykyinen vaihtoehto.

Fazer Mylly tekee rukiin viljelysopimuksia sekä termiinihintaisina että viikkohintoihin sidottuna.
Ota yhteyttä: Marja Haapaniemi, Fazer Mylly, p. 020 555 3646
Tutustu sopimusmalliimme: www.fazermylly.fi

MBE